

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 6358-08-24 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט דרור ארז-אילון

מור מיכאל (אסיר)

עותר

נגד

**1. מדינת ישראל
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים**

משיבים

ב"כ העותר, עוה"ד אליה חן-ברק ובן מחני
ב"כ המשיבים, עוה"ד ברק לקס מהלשכה המשפטית – מחוז מרכז

פסק דין

- 1 העותר נושא במאסר בן 11 שנים בגין עבירות אלימות חמורות, וסיום מאסרו המלא צפוי ביום
2 27.10.2028.
- 3 בעתירתו הוא מלין על החלטת המשיב לדחות את בקשתו להינשא לבת זוגו בין כותלי בית
4 הסוהר. לטענתו, בעבר הותר לו להינשא בין כותלי בית הסוהר, ובקשתו הנדונה נדחתה ללא כל
5 נימוק, ומשביקש נימוק, נמסר לו, שהסירוב הוא מטעמי מודיעין. העותר טוען, שהוא אסיר
6 חיובי, ללא דוחות משמעת, שוהה באגף שמור ומקבל ביקורים של בת הזוג, ובכללם ביקורים
7 פתוחים, ומתקיים עמה קשר טלפוני קבוע.
- 8 רק במהלך הדיונים התברר, שהתנגדות המשיב נעוצה, בעיקרה, בכך שבת הזוג היא סוהרת
9 לשעבר, שהתפטרה משירות בתי הסוהר ביום 7.3.2024, ככל הנראה לאחר תחילת הקשר הזוגי.
- 10 בכתב התשובה, טען המשיב, שההתנגדות מבוססת על כך שהעותר הוא "ראש ארגון פשע, אשר
11 לאחרונה עולה מידע על סכסוכים בינו לבין קבוצות אחרות", ושהוא ממשיך להפעיל את ארגונו
12 גם מבית הסוהר. המשיב הצביע על חומר מודיעיני בדבר "התנהגות שלילית, מעורבות שלילית
13 והלכי רוח", שבגינה הוחלט שלא לאשר את הבקשה. עוד הוסיף והפנה לעמדת רב המחוז, שלפיה
14 רבנות שירות בתי הסוהר אינה מאשרת "לקיים טקס חופה וקידושין כדת משה וישראל ללא
15 התייחדות עם בת הזוג מיד אחרי טקס הנישואין כפי שההלכה מחייבת". היות ולא אושרה
16 התייחדות עם בת הזוג, לא ממליץ הרב לאשר את הבקשה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 6358-08-24 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 4. בדיון שהתקיים בפניי ביום 29.10.2024 שב המשיב על טעמי ההתנגדות ואף הציג חומר
2 מודיעיני. העותר טען, שהטעם האמיתי להתנגדות לנישואין הוא, שבת הזוג היא סוהרת
3 לשעבר. טענה זו לא עלתה בכתב התשובה, ובדיון הבהירה ב"כ המשיב, כי "טיעוני חברתי
4 מתמקדים בבת הזוג ואנו לא טענו למניעה בשל בת הזוג." ומנגד אישר כי "המניעות המוצגת
5 באופן לא במפורש היא בין היתר בשל זהות בת הזוג. המניעות הזו תפוג אך אני לא יכולה
6 לנקוב בתאריך, אך פתוחה בפני העותר להגיש בקשה חדשה. בשום מקום לא אמרנו שעצם
7 הנישואין לא מאושר..." (29.10.2024, ע' 2, ש' 15-22).
- 8 בסיום הדיון, לאחר שעיינתי בחומר המודיעיני ובעמדת הרב, ולאור פתיחת הדלת על ידי
9 המשיב, המלצתי בפני העותר להגיש בקשה לנישואין, ובה יפרט את נימוקיו.
- 10 5. עוד באותו יום הגיש העותר בקשה חדשה ולא מנומקת להינשא לבת זוגו בין כותלי בית הסוהר.
11 ביום 3.12.2024 התקבלה החלטת המשיב שלא לאשר את הבקשה, "נוכח החשש מסיכון לניצול
12 לרעה מצדה של בת זוגו, אשר כאמור שירתה כסוהרת", וזאת, בין היתר, על יסוד מידע
13 מודיעיני רלוונטי. המשיב הוסיף וטען, שבת הזוג התפטרה ביום 7.3.2024, ושיש אפשרות
14 שהקשר הזוגי החל בעת שהיתה סוהרת, ועל כן הקשר הזוגי ביניהם החל תוך הפרת פקודות
15 שב"ס. עוד שב העותר על התנגדות רב המחוז בשל העדר אפשרות להתייחדות סמוך לאחר טקס
16 הנישואין.
- 17 לאור אלה, במרכז הדיון שהתקיים ביום 4.2.2025, עמדה עובדת היותה של בת הזוג סוהרת
18 לשעבר. לשאלת בית המשפט, לא ידע המשיב לנקוב במשך הזמן הצפוי של האיסור הנדון
19 להינשא, אך לא קיבל את הצעת בית המשפט להתיר את הנישואין בחלוף שנה ממועד
20 התפטרותה של בת הזוג משירות בתי הסוהר, כעולה מההודעה מטעמו מיום 5.2.2025.
- 21 פקודות הנציבות
- 22 6. חתונת אסיר בבית הסוהר מוסדרת בפקודת נציבות 04.21.00 (להלן: הפקודה), והיא עוסקת
23 באסירים, שאינם משולבים בסבב חופשות ושלא מתירים להם חופשה מטעמים מיוחדים או
24 יציאה באבטחה לצורך הנישואין (סעיף 1 לפקודה). בסעיפים 4 ו-5 לפקודה, נקבע הפירוט
25 הנדרש בבקשת הרשות להינשא. בקשתו של אסיר פלילי נבחנת על ידי מפקד בית הסוהר,
26 בקשתו של "אסיר פלילי בעל מאפיינים מיוחדים" (ארגוני פשיעה, אסירי עולם, התראה,
27 מיוחד, הפרדה ושומר) נבחנת על ידי מפקד המחוז, ובקשתו של אסיר בטחוני נבחנת בידי מפקד
28 המחוז באישור נציב שירות בתי הסוהר.
- 29 בסעיף 5(א) קבועים הנתונים, שעל פיהם נבחנת הבקשה: (1) קטגוריית האסיר; (2) אופן תפקודו
30 בבית הסוהר; (3) שיקולי בטחון ומודיעין.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 6358-08-24 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בסעיף 11 נקבע הסדר ההתייחדות לאחר טקס הנישואין, על פי פקודת נציבות 04.47.00
2 "ההתייחדות אסירים ועצורים" (עניין זה מוסדר בסעיף 6 לפקודה זו).
- 3 7. בעניינו של העותר, נבחנה בקשתו על ידי מפקד המחוז, מהנימוקים שהובאו לעיל, שעיקרם
4 שיקולי בטחון ומודיעין.
- 5 דיון והכרעה
- 6 8. "כל איש ואשה שהגיעו לפרקם רשאים לבוא בברית הנישואין ולהקים משפחה, ללא כל
7 הגבלה מטעמי גזע, אזרחות או דת. הם זכאים לזכויות שוות במעשה הנישואין, בתקופת
8 הנישואין ובשעת ביטולם" (ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, סעיף 16).
- 9 הזכות להינשא היא זכות יסוד של האדם, הקשורה בקשר הדוק לכבוד האדם, המוגן בחוק
10 יסוד: כבוד האדם וחירותו.
- 11 ההלכה הפסוקה סללה את הדרך, שבה יש לבחון את ההגנה על זכויות היסוד של אסיר, על רקע
12 שלילת החירות הגלומה בעונש המאסר. הלכה היא, ש"חומות הכלא אינן מפרידות בין העציר
13 לבין כבוד האדם. ממשטר החיים בבית-סוהר מחייב, מעצם טבעו, פגיעה בחירויות אשר מהן
14 נהנה האדם החופשי ... עם זאת, פגיעה זו בחירויות צריך שתהא נובעת מעצם מהות המאסר
15 וצרכיו, ולא מעבר לכך ... " (בג"ץ 355/79 קטלן נ' שירות בתי הסוהר (1979); כבוד השופט
16 אהרן ברק).
- 17 כך נפסק, כי "בהיכנסו אל כלא מקפח אדם את חירותו. את חירותו מקפח אדם – את כבודו אין
18 הוא מקפח." (עע"א 4463/94 גולן נ' שירות בתי הסוהר (1996); כבוד השופט מישאל חשין).
- 19 9. ההגנה על זכויות היסוד של אסיר אינה מוחלטת, וברי שיש לאזן עם אינטרסים מנוגדים,
20 שהמשיב אמון על קיומם, ובהם "ב[צורכי ההגנה על ניהולו התקין של בית הסוהר, והבטחת
21 שלומם של יושביו. על הרשות המוסמכת האחריות להטיל הגבלות שונות הנדרשות לניהול
22 מערכת יעיל של החיים בכלא, ובתוכם שמירת הסדר, הבטחון והמשמעת בתחומיו, וכן הגנה
23 על בטחון האסירים, בטחון הסוהרים, ובטחון הציבור מפני הסיכונים הנשקפים מיושבי בית
24 הסוהר" (בג"צ 2245/06 דבורין ואח' נ' שב"ס ואח' (2006); כבוד השופטת א' פרוקצ'יה).
- 25 אשר לאיזון הנדרש, נפסק, כי "זכות יסוד השמורה לאסיר יש ומקצתה היא בבחינת זכות כל
26 תעבור ומקצתה כפופה היא לכללי האיזון האמורים", וכי "קנה המידה בדבר שיעורם של דרכי
27 איזון אלה תלוי הוא, כאמור לעיל, בטיבה של הזכות הנפגעת, היינו במידת התייחסותנו
28 ליסודיותה ולחשיבותה של זכות ההתייחדות של האסיר עם בת-זוגו." (בג"צ 7/86 וייל נ' שב"ס
29 (1986); כבוד השופט מנחם אילון).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 6358-08-24 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

10. כך, בעניינה של זכות האסיר להתייחדות קבע בית המשפט העליון, כי "הזכות לקיום יחסי מין ולהתייחדות עם בת זוג, זכות יסוד טבעית ואנושית היא לאדם באשר הוא שם, ועונש שלילת החירות אינו כולל מאליו שלילתה של זכות יסודית זו. השאלה אינה אלא מידת האיזון בין ביצועה של זכות זו לבין שמירה על שיקולים, הנובעים מחובתם של שלטונות בית הסוהר לקיים שלילת חופש התנועה מהאסיר, היינו שמירה על כללי ביטחון וסדרי בית הסוהר ואפשרות הקצאת המשאבים התקציביים הדרושים לכך." (בג"צ 7/86 לעיל).
11. ואילו בעניין זכות האסיר להורות נפסק, כי "הזכות להורות הינה זכות אדם המעוגנת בערך כבוד האדם. בערך זה טמונה זכותו של אדם לאוטונומיה אישית ולהגשמת עצמיותו במסגרת הבאת ילדים לעולם", ולא נמצא פגם מנהלי בכך שניתן היתר לממש את זכות ההורות, אף למי שהורשע ברצח ראש הממשלה (בג"צ 2245/06 לעיל).
12. כך, באיזון בין הגנה על זכויות יסוד אלו, לבין שמירה על הסדר, המשמעת והביטחון בבתי הסוהר ובטחון הציבור הרחב, ניתן לזכות יסוד משקל רב יותר מאשר לפריבילגיות אחרות (כמו חופשות, ביקורים, טלפונים וכיו"ב) (בג"צ 7/86 לעיל, פסקה 17).
13. בית המשפט הדן בעתירת אסיר אינו נדרש לקבל החלטה בנעליו של המשיב, אלא אך לבחון אם המשיב, ככל רשות מנהלית, פעל בגדר סמכויותיו הקבועות מכוח חוק, והפעילן על יסוד שיקולים ענייניים בלבד, ללא שרירות ובלי שהחלטותיו חרגו באופן בולט ממתחם הסבירות (רע"ב 8858/15 סיבוי נ' שב"ס (2015); רע"ב 509/15 נחשתן נ' שב"ס; עת"א (מרכז) 36653-05-22 אשד נ' שב"ס (2022)).
14. בענייננו, כנגד זכות היסוד של המבקש להינשא לבת זוגו וזכות היסוד של בת הזוג להינשא לו, הציג המשיב מספר טעמים, אותם יש לבחון בשים לב לעצמתה של הזכות הנבחנת (עת"א (מרכז) 6628-11-24 צורף נ' שב"ס (5.11.2024), כבוד השופטת יעל מושקוביץ).
15. הטעם הראשון שהוצג, היה עצם עברו של העותר וסיווגו כ"ראש ארגון פשע". בעניין זה לא הצביע המשיב על סיכון קונקרטי לבטחון בתי הסוהר או לבטחון הציבור, העולה מעצם הנישואין. החובה להגן על כבודו של אסיר ועל זכויות היסוד שלו "חלה לגבי כל אסיר באשר הוא. כך לגבי אסיר השפוט לתקופה קצרה, וכך הוא לגבי אסיר המרצה מאסר ארוך בגין פשעים חמורים" (רע"ב 2245/06 לעיל). על כן, בהעדר סיכון קונקרטי מעצם הנישואין, אין בטעם זה כדי להצדיק את הסירוב לבקשה להינשא.
16. כך בפרט, לנוכח העובדה, שבמהלך מאסרו נעתר המשיב לבקשות העותר להינשא ולקיים התייחדות בעבר (לא לבת זוגו כיום), ומכאן שאין בעצם זיהויו כ"ראש ארגון פשע", כדי למנוע את הנישואין.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 6358-08-24 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בניגוד למקרים אחרים, אין לעותר עבירות משמעת או אינדיקציות להתנהגות שלילית (ראו,
- 2 להבדיל, מקרה שבו נדחתה בקשה להינשא עקב עבירות משמעת רבות וסמוכות לבקשה: עת"א
- 3 (מרכז) 31964-06-24 דסולין נ' שב"ס (18.9.2024)).
- 4 16. הטעם השני, והוא ככל הנראה הטעם העיקרי, קשור לכך שבת הזוג היתה סוהרת עד לפני קרוב
- 5 לשנה, עת התפטרה מהשירות ביום 7.3.2024.
- 6 כאמור, התייחסות המשיב לכך השתנתה במהלך ניהול ההליך. בהחלטה המנהלית ובכתב
- 7 התשובה לא הוצג טעם זה כנימוק לסירוב לבקשה. ר' גם הודעת העדכון מטעם המשיב מ-
- 8 15.12.2024 (בסעי' 9). בדיון הראשון מ-29.10.2024, כשהעותר העלה את הטענה, שזהו טעם
- 9 הסירוב, שלל זאת המשיב וטען, ש"אנו לא טענו על מניעה בשל בת הזוג"(ע' 2) אך אישר שטעם
- 10 זה היה בי שיקולי הסירוב.
- 11 רק בהמשך, וביתר שאת בדיון השני, כבש טעם זה את מרכז הבמה, והנימוק המרכזי היה
- 12 "החשש מסיכון לניצול לרעה מצדה של בת זוג". שינוי עמדה זה מעיב על עמדת המשיב
- 13 ומפחית מהמשקל שניתן לתת לשיקול זה.
- 14 לגופו של עניין, המשיב לא הבהיר במה יגבירו הנישואין לבת הזוג את החשש האמור, בעת
- 15 שהעותר רשאי לשוחח עמה בטלפון והיא מבקרת אותו באופן סדיר בבית הסוהר אף בביקורים
- 16 פתוחים. המשיב הפנה לידיעה מודיעינית, אשר יש לה רלוונטיות מסוימת. אולם, בלי להידרש
- 17 לתוכנה החסוי, לא פורטו בה נסיבות מחמירות במיוחד ולא ברור מדוע היא רלוונטית לעצם
- 18 הנישואין. יתירה מכך, מדובר בידיעה בודדת, שקדמה להחלטה המנהלית שניתנה ביולי 2024,
- 19 קרי היא מלפני יותר מ-7 חודשים, כשמאז לא נוספה כל ידיעה שלילית.
- 20 המסקנה היא, שטענת המשיב בדבר "חשש לניצול לרעה מצד בת הזוג" אינה נתמכת במידע
- 21 קונקרטי גלוי או חסוי.
- 22 17. המשיב הפנה בעניין זה לעת"א (חיפה) 44369-05-15 גולן נ' שב"ס (2015). אולם אין הנדון
- 23 דומה לראיה. באותו מקרה "לבית המשפט הוגש קובץ עב-כרס של מידעים מודיעיניים
- 24 שעניינם התנהגות שלילית של העותר בכלא. המידעים העדכניים ביותר הם מהעת האחרונה.
- 25 יצוין כי מדובר במידעים המצביעים על כך שהעותר ממשיך מתוך הכלא בפעילות עבריינית
- 26 שעניינה מרמה כלפי גורמים המצויים מחוץ לכלא. עוד יצוין, והדבר רלוונטי במיוחד לבקשתו
- 27 הנוכחית של העותר, כי מהמידעים עולה שבת הזוג, המבקרת אותו לעיתים בכלא, שותפה
- 28 ומסייעת לביצוע אותם מעשי מרמה כלפי גורמים מחוץ לכלא. נבהיר עוד לעניין זה, כי לבת
- 29 הזוג הנ"ל עבר פלילי עשיר."

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 6358-08-24 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 במקרה דנן, אין לבת הזוג כל עבר פלילי, אין טענה שהיא שותפה לפעילות פלילית של
 2 העותר ומסייעת לו במעשי עבירה, וכאמור המידע השלילי הרלוונטי אינו חמור ואינו
 3 עדכני.
- 4 במקרה אחר, שנדון בבית המשפט העליון, נבחנה בקשת אסיר לצאת לחופשה לצורך
 5 נישואיו שלו, ונפסק, שעל אף שאינו "אסיר למופת בלשון המעטה והתנהגותו במהלך תקופת
 6 כליאתו היא לא אחת בעייתית", הרי ש"בהעדר סכנה מוחשית לבטחונו ולבטחון הציבור אם
 7 הבקשה תאושר", יש להתיר את יציאתו לחופשה (רע"ב 9373/16 קדושים נ' שב"ס (2016)).
 8 כך, נפסק גם בעניינו של אסיר, שעל אף שעמד לחובתו מידע מודיעיני ומשמעתי בן מספר
 9 חודשים, יש להתיר לו לצאת לחופשה לצורך נישואיו (עת"א (באר שבע) 21758-02-17 חג'ג' נ'
 10 שב"ס (2017)).
- 11 אם כך בעניין חופשה לצורך נישואין, מקל וחומר שכך לעניין נישואין בין כתלי הכלא.
- 12 18. אין לשלול את עמדת המשיב – אף שנטענה במאוחר ובמרומז בלבד – שבשל האפשרות
 13 המסתברת, שהקשר הזוגי החל בעת שבת הזוג הייתה סוהרת, בניגוד לפקודות הנציבות ולנהלי
 14 שב"ס (אף שלא הועמדו לדין משמעותי), יש יסוד ענייני לסירוב מטעמי הגנה על המשמעת והסדר
 15 בבית הסוהר. אולם שיקול זה אינו יכול לעמוד ללא תפוגה. הקשר הענייני בין הסירוב לבקשה
 16 להינשא לבין הפגיעה האפשרית במשמעת הולך ודועך עם חלוף הזמן. כך, בחלוף שנה מאז
 17 התפטרותה של בת הזוג מהמשיב, טעם זה אינו יכול לגבור על זכות היסוד של העותר
 18 ושל בת הזוג להינשא זה לזה.
- 19 אף עמדת המשיב, שהתייחדות סמוכה לחופשה היא תנאי לנישואין, אינה יכולה לעמוד. עניין
 20 זה מוסדר בסעיף 11 לפקודת הנציבות 04.21.00 "חתונת אסיר בבית הסוהר", שזו לשונו:
- 21 א. "ככלל לאחר כל חתונה תתקיים התייחדות בכפוף להוראות פקנ"צ 04.47.00,
 22 "התייחדות אסירים ועצורים";
- 23 ב. במקרים חריגים בהם קיימת מניעה לקיום התייחדות מלאה יש להתייעץ עם הרב
 24 הראשי לשב"ס או סגנו למציאת מתווה ייחוד האסיר."
- 25 מהאמור עולה, שהתייחדות אינה תנאי לנישואין, אלא פריבילגיה הניתנת ככלל לאחר
 26 נישואין בבית הסוהר, ואם יש מניעה, נמצאת חלופה בדרך של "מתווה ייחוד לאסיר".
- 27 19. המשיב הפנה לרע"ב 5385/12 שירזי נ' שב"ס (2013). דומה, שפסק הדין תומך דווקא בעמדת
 28 העותר. באותו מקרה נדונה בקשת רשות לערער של אסיר, על דחיית בקשתו להינשא על יסוד
 29 חומר מודיעיני שלילי המלמד על עבירות פליליות, והעדר אישור להתייחדות סמוך לנישואין.
 30 אולם, בדיון בבית המשפט העליון, שינה המשיב את עמדתו, והיה נכון להתיר את הנישואין (על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 24-08-6358 מיכאל(אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אף המידע המודיעיני המכביד) ואף היה נכון לקיימם בהעדר התייחדות, "ככל שהמבקש יצביע
2 על רב מוכר המוכן להשיאו אף שלא תותר התייחדות בסמוך לאחר עריכת החופה".
3 האסיר באותו מקרה עמד על קיומה של התייחדות סמוכה, ועל כן נדחתה הבקשה.
4 עניין זה מלמד, שעל אף עמדת המשיב במקרה שלפנינו, קיום התייחדות סמוך לחופה
5 אינו תנאי-בל-יעבור לנישואין בין כותלי הכלא, וניתן למצוא "מתווה ייחוד לאסיר",
6 בין על ידי רב המשיב ובין על פי עמדת רב, המוכן להשיא את העותר ובת זוגו בתנאים
7 אלה. על כן, טעם זה אינו יכול לעמוד.
8 20. סיכמו של דבר, בהעדר שיקולים נוגדים כבדי משקל, יש לכבד ולבכר את זכותו היסודית של
9 העותר להינשא לבת זוגו, שהיא מהנעלות שבזכויות האדם.
10 לאור האמור, החלטת המשיב אינה יכולה לעמוד, והעתירה מתקבלת. העותר יעביר למשיב
11 בהקדם מועדים אפשריים, רשימת מוזמנים, ואת שאר הפרטים הדרושים בפקודת הנציבות
12 04.21.00. תוך 21 יום מקבלת הפרטים, יקבע המשיב תנאים ומועד סמוך שבו יתקיים טקס
13 הנישואין.
14
15 ניתן היום, י"ג שבט תשפ"ה, 11 פברואר 2025, בהעדר הצדדים.
16

דרור ארד-אילון, שופט

17
18